

Paula Santos

SARE JOSTUNA

SORMENA LANTZEKO HARIAK

“Josteak ez dit inoiz atentzioa eman, baina behin lagun batek galdetu zidan ea berarekin joan nahi nuen Bilboko Truca Rec tailerrera. Ordutik, gustua hartu nion eta tailerrak ematen eta antzerkirako jantziak egiten hasi nintzen. Baina, gero, tailerra itxi zuten. Uste dut gustua hartu niola joskintzari sarean delako, nire lagun minarekin nagoelako, imajinazioa lantzen dugulako, eta kontzientzia politiko bat dugunez, ez dugulako beste denda batzuetan erosi nahi. Hasieran prakak egin nituen, eta ongi atera zirenez, gitarra zorro bat egiten saiatu nintzen. Hiru hilabetez aritu nintzen, baina lortu nuen”.

“Lagunei, punkiei eta jende nomadagoari esker ikusi dut beste modu batera josi daitekeela”

Emakume eta genero disidenteen artean sareak ehuntzeko asmoz, lagun batekin Hari-harika kolektiboa sortu zuen Paula Santosek. Duela urtebete hasi ziren eta Zeberion (Bizkaia) elkartzen dira josteko. Hala dio Santosek: “Josteko makinarekin edozer sortu daitekeela transmititu nahi dugu”.

OLAIA L. GARAIALE PELLO MAUDO HERRERO

Zein helbururekin sortu zenuten Hari-harika kolektiboa?

Joskintzaren inguruan zegoen iruditeria aldatzeko eta emakumeen eta genero disidenteen arteko sarea egiteko. Ikusi genuen, adibidez, emakume migratu askok josten dakitela, baina ez dutela lan egiteko edo josteko aukerarik. Horregatik, gure ideia zen denon artean ikasteko eta laguntzeko espazio bat sortzea.

Nolakoa da orain arteko iruditeria?

Hasieran ez zitzaidan erakargarria egiten, uste nuelako oso aspergarria izanzen zela barrena hartzea eta adabatzea. Baina lagunei, punkiei eta jende nomadagoari esker ikusi dut beste modu batera josi daitekeela, eta ez dela bakarrik andreen gauza. Horregatik, transmititu nahi dugu nahi duguna egin dezakegula josteko makina batekin.

Hortaz, bereziki sormena garatzen duzue?

Bai. Hala ere, garrantzitsua da barrena hartzea, adabatzea eta horre-

lako gauzak egitea, jendearentzat lagungarria delako.

Nola funtzionatzen du sareak?

Lehenengo helburua zen Zeberion izatea tailerra, Bilbotik apur bat ateratzeko. Arkulandan dugun lonja ireki, eta han elkartzen gara josteko. Adibidez, joskintzako diplomatura egin duen pertsona bat dagoenez, berarekin kremailerak jartzen ikasi dugu. Asmoa da udalari lokal bat eskatzea tailerrak eman ahal izateko.

Nondik ateratzen duzue material birziklatua?

Jendeak denetarik ekartzen digu. Ongi dagoena Ongi Etorri Errefuxiatuak plataformakoei edo Karmela espazioko truke gelakoei ematen diegu. Gainerakoa, eraldatzeko erabiltzen dugu. Adibidez, puzgarri enpresa bateko oihalekin gerriko poltsa koloretsuak egin ditugu. Horrelako materiala erabiltzen nuen lehenengo aldia zen.

Zuek animalia jatorriko materialik ez duzue erabiltzen. Uste duzu larruaren erabilera oso zabalduta dagoela artisautzan?

"Ez dugu gure aurpegia erakutsi nahi ez dugulako politikoa pertsonala izatea nahi".

Bai. Larrua lantzea oso zaila da eta gainera espezista da. Ez erabiltzeak erraztasunak dauzka politikoki eta pertsonalki. Tradizio zaharrei oso lotuta egon da larruaren erabilera. Askotan esaten dute asko irauten duela, eta egia da, baina puzgarrien oihala larrua baino indartsuagoa da eta birziklatua da. Gainera, ez dio inori kalterik egiten. Hala ere, gaitza da josteko.

Joskintza punka, autogestionatua eta transfeminista egiten duzue; josteaz gain, proiektu politiko bat dago atzean?

Gure asmoa da proiektua emakumeen etxeetara eta ahalduzko eskoleetara zabaltzea. Transfeminismoa hartzen dugu oinarri, uste dugulako elkarri lagunduta eta elkarrenak trukatu gaiza gehiago sortzen direla.

Uste duzu kolektiboa lagungarria izan daitekeela herriarentzat?

Bai, kultura eskaintzen ari garelako. Zerberion gauza asko dauden arren; adibidez, dantza eta hizkuntza klaseak, ez dago artisautzari lotutako gauza handirik. Herriarentzako zerbitzu bat sortu nahi dugu, eta besteak beste, astero konponketa tailerrak egin.

Finantzatzeko gerriko poltsak eta pistola-zorroak saltzen dituzue. Handitzen ari da pistola-zorroen erabilera?

Saltzearen helburua da kolektiborako fondo bat sortzea, zenbait gauza erosi ahal izateko. Material birziklatua erabili arren, beti erosi behar dira gauzak. Normalean pistola-zorroak erabiltzen ditudanez, eta dirurik gabe nengoenez, okurritu zitzaidan bat egitea niretzat. Horretarako, kidearen pistola-zorroarekin patroia bat egin nuen. Orduetik, lagunak eskatzen hasi ziren. Gainera, Euskal Herrian ez dago aukera asko. Oso azoka konkretuetan ikusten dira Hala ere, publikoa oso konkretua da.

Pistola-zorroen ohiko estetikatik ere urrunduzarete. Nahita egin duzue?

Apur bat ausartak izan behar gara. Oso gustuko ditugunez koloreak, eta daukagunaren arabera sortzen dugunez, koloreak sartzen saiatzen gara. Hala ere, *Basati* bilduma lehenengoa zenez, *animal print* estilokoa [animalien azalaren eta ilajearen patroia dute] egin genuen, denek estetika hori jarraitzen dutelako. Ikusi genuen saltzen zirela eta koloretsuagoak egiten hasi ginen.

Hortik sortu zen ACAB bilduma?

Bai. Koloredun oihalkiak genituenez, *ACAB All Colours Are Beautiful* bilduma sortu genuen. Duela hiru urte COVID-19aren ondorioz jarritako isun batzuk ordaintzeko eta erresistentzia kutxa bat egiteko erabili genuen dirua.

Instagram bidez zabaltzen duzue egiten duzuen; erakusleho bat da?

Bai, horregatik egin genuen; ez daukat beste sare sozialik. Ahoz ahokoa nahia go dugu, baina ez da hain urrun iristen. Hala ere, orain arte oso ongi moldatu gara ahoz aho zabaltzen; herrian erraz piztu da interesa.

Zergatik ez duzue aurpegia erakutsi nahi sare sozial eta hedabideetan?

Bion artean sortzen dugun arren, helburua da jende gehiago etortzea eta kolektibo baten parte izatea. Ez dugu gure aurpegia erakutsi nahi, ez dugulako politikoa pertsonala izatea nahi. Horrez gain, erakutsi nahi dugu edonork eraman dezakeela pistola-zorroa; ez duela zertan punkia, anarko serioa edo pertsona modernoa izan. ●